

15.56x15.81	31	6 עמוד	מעריב - עסקים	17.07.2008	14565236-2
80039					

האם התמ"ת מתכנן לסגת מחוק סימון המחירים?

פרסם סקירה המגבה את רשתות השיווק: התחרות בשוק מספיקה על מנת לבטל את חוק סימון המחירים • התמ"ת: בשלב זה אין כוונה לשנות החוק

מאת נורית קדוש

בעוד הוא אינו מצליח לקדם את התיקון לחוק הגנת הצרכן – סימון מחיר ליחידת מידה – מפרסם משרד התמ"ת סקירה המגבה את רשתות השיווק, ולפיה השוק הישראלי בשל לביטול חוק סימון המחירים. בסקירה מצוין כי "תחרות בין רשתות שיווק ובין קמעונאים אחרים היא תנאי הכרחי לשינוי בחוק הנוכחי של סימון מחירים על כל פריט ופריט. לכן עידוד התחרות ויצירת תרבות של מסחר הוגן ואמון הדדי בין יצרנים, משווקים וצרכנים עשויים להביא שגשג הצרכנים ייהנו מהחיסכון שיבוא בעקבות שינוי בשיטת הצגת המחיר". בתמ"ת מאשרים כי שוק הקמעונאות בישראל תחרותי מאוד. ככזה הוא בשל לביטול או לשינוי חוק הסימון, אלא שבישלב זה לא יוכלו ליישם זאת בשל התנגדות העומד בראש המשרד – השר אלי ישי.

כדי להבין עד כמה מהותי הנושא, צריך לזכור כי זה שנים מפעילות רשתות השיווק לחצים לביטול החוק הצרכני.

באירופה הקמעונאים בוחרים

בשנת 2006 הציע המשרד לערוך ניסוי לבחינת שיטת הצגת המחיר המועדפת, תוך כדי מעבר משיטת סימון גורף של מחיר על כל פריט ופריט לשיטות אחרות של הצגת מחירים. בסופו של דבר נדחה הרעיון בשל לחצים מצד תומכי השיטה הנוכחית. במקביל ערך מינהל המחקר והכלכלה בתמ"ת, בראשותו של בני פפרמן, ניתוח השוואתי של דרכי הצגת המחירים והחוקים במדינות מפותחות שונות.

הניגוד בין מדיניות השר לבין ההחלטה לפרסם את ממצאי הסקירה שערך המשרד עשוי לבשר על כך, שבתמ"ת לא זנחו את הכוונה לבטל את חוק הסימון המוצרים (שרשתות השיווק מתנגדות לו בחריפות). עדות

לכך אפשר למצוא בדברים שאמר אתמול פפרמן לעסקים: "קיימים חוקים שדיברנו עליהם והם יושמו רק לאחר 15 שנה. הרי בסוף כולם מתכנסים לאותה מדיניות, מי מוקדם ומי מאוחר יותר".

מהניתוח, שנערך ע"י פרופ' דניאל לוי מאוניברסיטת בראיילן, עולה כי במדינות האיחוד האירופי מחייב החוק להציג גם את מחירו של כל מוצר וגם את המחיר ליחידת מידה סטנדרטית. עוד עולה מהניתוח, כי החוק אינו קובע את צורת הסימון של המחיר ומשאיר לקמעונאים את הבחירה בין דרכי ההצגה השונות. כמו כן, חוקי סימון פרטניים נותנים לקמעונאים רשימה של מוצרים הפטורים מחובת סימון על כל פריט ופריט.

ממשרד התמ"ת נמסר כי למרות המסקנות העולות מהסקירה, אין בכוונת השר לשנות את מדיניות סימון המחירים בשלב זה. ⊗

17.45x17.46	32	6 עמוד	מעריב - עסקים	17.07.2008	14565247-4
80039					

סימון מחירים.
למי יעזרו
שינוי החוק?
(צילום:
ראובן קסטר)

מכשירים את הקרקע נורית קדוש

פרשנות

סיכוב קצר בין מדפי סופרמרקטים בארה"ב ובאירופה מציג תמונה שונה לגמרי מזאת שפורש התמ"ת: לא רק שעל כל מוצר מוטבע מחיר, אלא כל מדף מצויד בקורא ברקוד המאפשר לצרכן לוודא את מחיר המוצר. וזה עוד לפני שהזכרנו את העגלות החכמות, המאפשרות לסכום את עלויות המוצרים שהוכנסו לתוכן.

עד שיגיעו הפיתוחים הטכנולוגיים גם אלינו, ולפני שיצליח לבצע אכיפה, רצוי שהתמ"ת יימנע מהשכחה התוקפת אותו חדשות לבקרים - שכחה המונעת ממנו לזכור כי באופן אבסורדי הוא ממונה על טובת הצרכנים, לא פחות מכפי שהוא ממונה על טובתם של בעלי העסקים. הניסיון הזה, להתעלם מהחשיבות העצומה שיש לחוק סימון המחירים עבור הצרכנים ולמכור לנו שהוא מייקר את המוצרים, מזכיר עיסקת רוכלות מפוקפקת בתחנה המרכזית ולא סקירה מקצועית של משרד ממשלתי. ⊗

לא צריך להיות מבוגר מאוד כדי לזכור כיצד היו הצרכנים משוטטים בין המדפים, כשמוצר בידיהם והם מנסים להתאים בין הקוד המוטבע עליו לבין הקודים והמחירים שעל המדפים. בהמשך היתה הקופאית נאלצת לעזוב את הקופה באמצע החשבון, כדי לוודא את צדקת טענתו של הלקוח ברבר מחיר נמוך יותר שראה על המדף.

לכן קשה להבין מדוע הסקירה שמפרסם התמ"ת מגלה אהרה לאלטרנטיבות לשיטה הישראלית, מבלי להביע כל הסתייגות מהשלכות החלתן על השוק הישראלי.

בעיקר בולט ה"איום" בכך שסימון כל פריט בנפרד כרוך בעלויות המגולגלות לצרכן. גם התמים ביותר במדף שרד התמ"ת מאמין ולו לרגע, שרשתות השיווק ימהרו להוריד את מחירו של כל מוצר עם ביטול החוק. גם אם ימצא צדיק אחד בסדום, הוא יפצה את עצמו בזכות "טעויות" בין המחיר על המדף לבין המחיר בקופה.

גם התמים ביותר במשרד התמ"ת לא מאמין שרשתות השיווק יורידו באגורה או שתיים את מחירו של כל מוצר עם ביטול החוק